

Mükelleflerin stoklarında bulunan ilaçlara ilişkin Sağlık Bakanlığınca ilaç fiyatlarında yapılan indirimler nedeniyle stoklarda meydana gelen değer düşüklüğünün tespiti hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	VERGİ USUL KANUNU
Özelge no	B.07.1.GİB.4.10.15.02-2010.VUK.127-859-23
Tarih	01.11.2010

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

BALIKESİR VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

MÜKELLEF HİZMETLERİ GRUP MÜDÜRLÜĞÜ

Sayı : B.07.1.GİB.4.10.15.02-2010.VUK.127-859-23 01/11/2010

Konu : VERGİ USUL KANUNU

İlgide kayıtlı dilekçenizden, eczacılık faaliyetinde bulunduğunuz ve Sağlık Bakanlığınca ilaç fiyatlarında yüzde otuza varan indirimler yapılması nedeniyle envanterinizde meydana gelen düşüşü defter kayıtlarınıza ne şekilde intikal ettireceğiniz hususundaki Başkanlığımız görüşünün bildirilmesinin istenildiği anlaşılmıştır.

213 sayılı Vergi Usul Kanununun 274 üncü maddesinde; "Emtia, maliyet bedeliyle değerlendirir. Emtianın maliyet bedeline nazaran değerlendirme günündeki satış bedelleri %10 ve daha fazla bir düşüklük gösterdiği hallerde mükellef, maliyet bedeli yerine 267 nci maddenin ikinci sırasındaki usul hariç olmak üzere,

emsal bedeli ölçüsünü tatbik edebilir. Bu hüküm 275 inci maddede yazılı mamüller için de uygulanabilir." hükmüne yer verilmiştir.

Mezkur Kanunun 267 nci maddesinde emsal bedelin birinci ve üçüncü sıraya göre tayinine dair

"Birinci sıra: (Ortalama fiyat esası) Aynı cins ve nevideki mallardan sıra ile değerlemenin yapılacağı ayda veya bir evvelki veya bir daha evvelki aylarda satış yapılmışsa, emsal bedeli bu satışların miktar ve tutarına göre mükellef tarafından çıkarılacak olan "Ortalama satış fiyatı" ile hesaplanır. Bu esasın uygulanması için, aylık satış miktarının, emsal bedeli tayin olunacak her bir malın miktarına nazaran %25'ten az olmaması şarttır.

Üçüncü sıra: (Takdir esası) Yukarıda yazılı esaslara göre belli edilemeyen emsal bedelleri ilgililerin müracatı üzerine takdir komisyonunca takdir yolu ile belli edilir. Takdirler, maliyet bedeli ve piyasa kıymetleri araştırılmak ve kullanılmış eşya için ayrıca yıpranma dereceleri nazara alınmak suretiyle yapılır. Takdir edilen bedellere mükelleflerin vergi mahkemesinde dava açma hakkı mahfuzdur. Ancak, dava açılması verginin tahakkuk ve tahsilini durdurmaz."

hükümler yer almaktadır.

Öte yandan, bazı durumlarda ticari malların değeri, fiziki bütünlüğüne zarar gelmese dahi piyasa koşullarındaki fiyat dalgalanmaları, iç ve dış talep yetersizliği, korumacı önlemler sonucu fiyatlara müdahale edilmesi gibi nedenlerle maliyet bedellerinin altına inebilmektedir.

Bu durumda, değerlendirme günü itibariyle emtia, maliyet bedeline göre %10 ve daha fazla düşüklük gösterdiği takdirde, maliyet bedeli yerine ortalama satış fiyatı esası ile (V.U.K.'nın 267 nci maddesinin birinci sırasındaki usul) veya takdir komisyonunca takdir edilen emsal bedeli ile (267 nci maddenin üçüncü sırasındaki usul) değerlendirilebilecektir.

Buna göre, ilaç fiyatlarında Sağlık Bakanlığınca yapılan indirimler nedeniyle stoklarınızda meydana gelen değer düşüklüğüne ilişkin emsal bedelin, ortalama satış fiyatı esasına göre tarafınızca tespit edilmesi mümkün bulunmaktadır. Ancak, dönem sonu stoklarınızı emsal bedelle değerlemek isteyen mükellefin, emtianın piyasa değerinin maliyet bedelinin altında kaldığını ispatlaması gerekmektedir.

Diğer taraftan, emsal bedelin ortalama fiyat esasına göre tespitinin mümkün olmaması nedeniyle takdir esasına göre değerlendirme yapılması durumunda, değeri düşen mallar için ilgili takdir komisyonuna müracaatınız üzerine, söz konusu emtianın değerlemesinde esas alınacak emsal bedeli bu komisyonca takdir edilecek bedel olacaktır.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

Vergi Dairesi Başkanı V.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026